

DESENVOLUPAMENT DE MITJANS ESPECÍFICS PER A AL RECOLLIDA DE RESIDUS TÈXTILS. EXEMPLE D'IMPLEMENTACIÓ

Servei de recollida en contenidors a la via pública de residus tèxtils al municipi de Viladecans (Catalunya)

Descripció

Viladecans és un municipi del sud de la comarca del Baix Llobregat, que forma part de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i que té una població de 67.197 habitants (Idescat, 2020). A l'any 2017, el consistori va iniciar un concurs públic per tal d'atorgar la llicència d'ocupació d'espais públics amb la finalitat d'instal·lar contenidors per a la roba, calçat i tèxtil usats d'origen domiciliari.

El guanyador d'aquest concurs va ser l'associació sense ànim de lucre Solidança, creada a l'any 1997 i que es dedica principalment a la inserció sociolaboral de persones en situació de vulnerabilitat social, i que, amb la col·laboració de la cooperativa "Roba Amiga", va instal·lar 33 contenidors repartits per tot el municipi, incrementant els punts de recollida respecte als 8 que ja existien i que estaven gestionats per RECIBAIX S.L. En aquests contenidors s'hi poden dipositar des de roba i sabates, fins complements de la llar i de vestir.

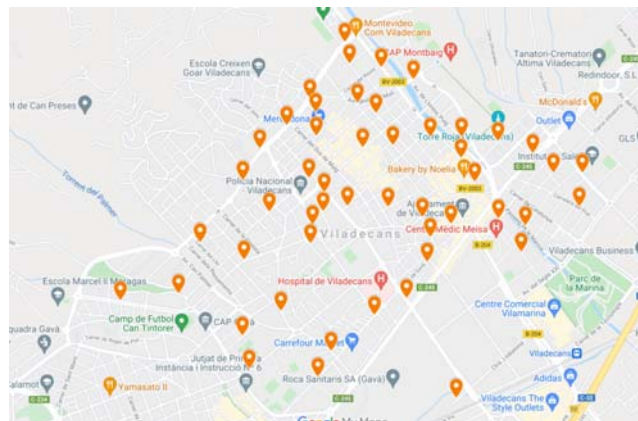

Figura 1. Localització, en taronja, dels contenidors destinats a la recollida de residu tèxtil al municipi de Viladecans. Font: Ajuntament de Viladecans, 2020.

Solidança ja col·laborava anteriorment amb el municipi de Viladecans, fent-se càrrec de la deixalleria del municipi i de les activitats complementàries que es deriven del servei de minideixalleria mòbil. A més a més, també gestionen l'espai "Viladecans Repara" i la botiga de segona mà anomenada "Els Encants de Viladecans".

En aquest sentit, la roba es recull en contenidors taronges que són fàcilment identificables i serveixen com a punt d'informació pels ciutadans, ja que presenten infografia on s'especifica quina tipologia de residu tèxtil s'hi pot dipositar i com s'ha de dipositar. A més, també s'informa del destí final dels residus tèxtils dipositats.

El servei de recollida té diferents freqüències de recollida en funció de la temporada: durant la temporada baixa (de gener a abril) la recollida s'efectua 3 dies a la setmana. En temporada mitja (de maig a agost) la recollida es fa 4 dies per setmana, i durant la temporada alta (de setembre a desembre) la freqüència és més alta, efectuant-se la retirada de residus tèxtils 5 dies per setmana. L'equip de recollida està format en tots els casos per dos operaris i una camioneta, que dediquen entre 10 i 15 minuts a la retirada del residu tèxtil de cada contenidor.

Figura 2. Contenidors taronges de Roba Amiga a una localitat del Baix Llobregat. Font: El Llobregat, 2020.

La roba dipositada té quatre destins possibles després del triatge previ a les instal·lacions de Solidança:

- S'etiqueta i es ven a les botigues de segona mà.
- S'exporta a països tercers.
- Es transforma en draps per a la indústria.

- Es recicla per a l'elaboració de borres i filatures destinades a la fabricació de nous productes tèxtils.

En el marc del projecte, des del consistori han organitzat campanyes de difusió i educatives amb l'estreta col·laboració de Solidança. En aquest sentit, s'han organitzat diverses campanyes a centres educatius amb la finalitat d'ampliar els coneixement dels alumnes envers la campanya de recollida de tèxtil, la roba com a residu i les opcions per a la seva reutilització i sobre l'impacte ambiental de la fabricació de roba. A més, en el mateix àmbit, s'han organitzat visites escolars a les instal·lacions que té Solidança a Sant Just Desvern, on es va realitzar una visita a la planta amb una descripció de tot el procés.

En la mateixa línia, l'ajuntament té altres actuacions de prevenció i reutilització que complementen la gestió de residu tèxtil. Entre aquestes actuacions s'hi poden trobar: els Encants de Viladecans, tallers monogràfics i un servei d'assessorament a l'autoreparació.

Figura 3. Tríptic de la campanya de sensibilització organitzada per Solidança i Roba Amiga i destinada a escolars a l'esquerra i Xerrada de sensibilització i visita a la central de Solidança a la dreta. Font: Ajuntament de Viladecans, 2021.

Resultats

El servei de recollida de residu tèxtil existeix des de 2015 i amb el concurs públic de l'any 2017 es va apostar per millorar el servei amb la instal·lació de més punts de recollida. En aquest sentit, els contenidors han augmentat dels 8 contenidors l'any 2015 fins els 49 contenidors actuals.

A la taula següent es pot observar l'evolució, tant dels contenidors instal·lats a la via pública com de la quantitat de quilograms totals de residu tèxtil recollits anualment i la recollida per contenidor.

Any	Kg totals recollits	Nº de contenidors	Kg/cont.any
2015	43.419	8	5.427
2016	25.598	8	3.575
2017	54.826	8	6.853
2018	71.958	21	3.427
2019	192.885	49	3.936
2020	194.043	49	3.960

Així mateix, el total de quilograms de roba recollida ha anat en augment, assolint-se l'any 2020 un total de 194.043 kg de residus tèxtils. Això significa un augment del 0,6% respecte a l'any 2019, i un augment del 345% en relació a les dades de 2015.

Pel que fa als quilograms de residu tèxtil recollits per habitant, l'any 2020 es va situar als 2,88 kg/hab. Això suposa un augment reduït si es compara amb dades de 2019, quan es van recollir 2.87 kg/hab. Aquest augment de les quantitats està alineat amb l'augment del nombre de punts de recollida disponibles pels usuaris. Tot i això, es manté la tendència a l'alça des de l'any 2015, quan es van recollir 0.65 kg/hab. Es pot observar que els valors de recollida de residu tèxtil durant l'any 2020 es mantenen a l'alça, degut principalment al confinament estricte, que va propiciar que la gent restés a casa i aprofités per fer neteja d'armari.

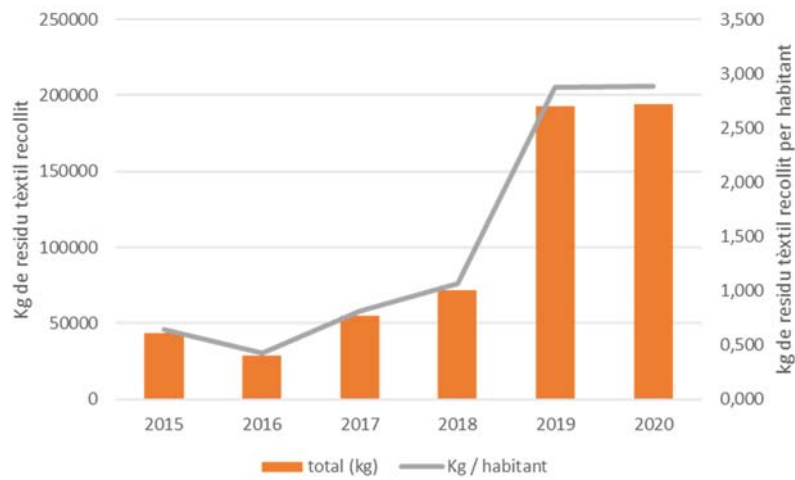

Figura 4. Evolució de la quantitat anual de roba recollida entre 2015 i 2020 i evolució del rati quilograms recollits per habitant. Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Ajuntament de Viladecans, 2021.

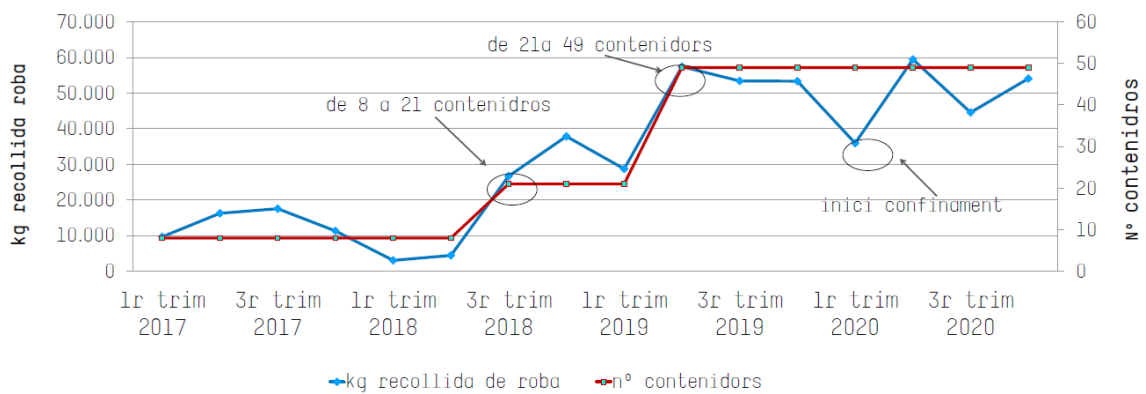

Figura 5. Evolució trimestral dels kg recollits de residu tèxtil i del número de contenidors instal·lats a la via pública. Font: Ajuntament de Viladecans, 2021.

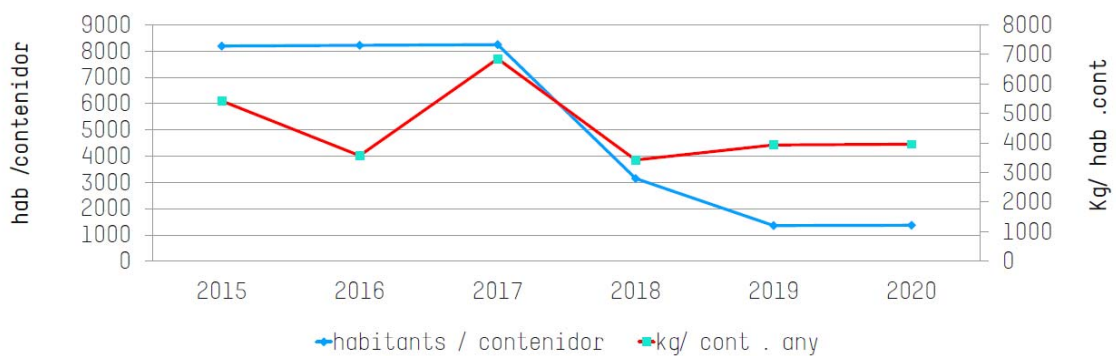

Figura 6. Evolució del rati de contenidors per habitant i dels kg de residu tèxtil recollits per contenidor entre 2015 i 2020. Font: Ajuntament de Viladecans, 2021.

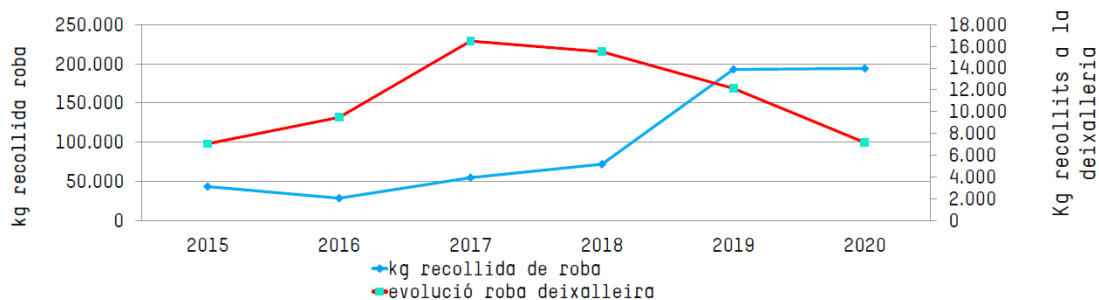

Figura 7. Evolució de la recollida de residu tèxtil (en kg) i de la roba que recollida de forma específica en deixalleria entre 2015 i 2020. Font: Ajuntament de Viladecans, 2021.

Les principals incidències que s'han observat durant els anys que porta funcionant el servei han sigut de caire vandàlic. Principalment aquestes incidències s'han focalitzat en pintades als contenidors o contenidors forçats o moguts de lloc. Aquestes s'han solucionat netejant els contenidors o reparant-los en cas de forçament.

Per altra banda, des del consistori veuen positiva la participació ciutadana, que s'ha vist incrementada gràcies a l'ampliació de la xarxa de contenidors. Per aquest motiu, s'està estudiant la col·locació de més contenidors per a la recollida de residu tèxtil.

Aquest tipus d'actuació no comporta cap cost per a l'Ajuntament segons el tipus de licitació actual.

Més informació

Ajuntament de Viladecans

Persona de contacte: Marcos Poncelas

Contacte: mponcelas@viladecans.cat

